

Beweging in Jeugdbeleid

*Verslag van een openbaar debat op
donderdagavond 20 oktober 2011*

Ministerie van
Verhalen

Beweging in jeugdbeleid

Verslag van een openbaar debat op donderdagavond 20 oktober 2011

Locatie: Aula Cambium Scholengemeenschap, Oude Bosscheweg, Zaltbommel

Aanwezig: ca. 70 personen

Samenstelling van de deelnemers: raadsleden, burgerleden, vertegenwoordigers van het onderwijs, welzijnsorganisaties, gemeente, politie en anderen

Gespreksleider: Eelco Koolhaas (Ministerie van Verhalen)

Even na half acht heet Ton van Balken, locoburgemeester en wethouder Cultuur & Milieu, Onderwijs en Welzijn, de aanwezigen welkom. Daarbij vat hij het doel van de bijeenkomst samen: 'met elkaar vorm geven aan het jeugdbeleid'. De nieuwe nota Jeugdbeleid Zaltbommel 2011-2014 is in voorbereiding. Hij onderstreept het belang van jeugdbeleid. "Een derde van de bevolking van onze gemeente is jeugd, dus het betreft een grote groep. Zij zijn gebaat bij een goede basis." In zijn openingsverhaal geeft Van Balken aan dat er, ondanks het grote belang, fiks bezuinigd moet worden op jeugdbeleid. Dat gegeven ziet hij ook als een uitdaging. "We moeten proberen met minder geld evenveel of zelfs meer te doen." In dat verband noemt hij 'talentontwikkeling', maar geeft toe dat hij met die opmerking vooruitloopt op de discussie. Daarna geeft hij de microfoon over aan gespreksleider Eelco Koolhaas.

Eelco Koolhaas (1961) noemt zichzelf 'chief story officer' van het Ministerie van Verhalen, zijn eigen bedrijf dat gevestigd is in Den Haag. Sinds elf jaar treedt hij op als gespreksleider. Hij publiceerde twee boeken over zijn vak.

Om de zaal los te maken, gebruikt Koolhaas allereerst een beproefd trucje en laat de aanwezigen kennismaken met degene die naast hen zit. Opdracht is om uit te zoeken of men naast een 'geestelijk beweegbare' buurman of -vrouw zit. Na enkele minuten lijkt de zaal ontdooid en krijgt gastspreker Monique l'Hoir het woord.

Monique l'Hoir (53) woont in Winterswijk en is klinisch pedagoog en onderzoeker bij TNO in Leiden.

Het verhaal van l'Hoir gaat over preventie van overgewicht. "Behandelen is vele malen moeilijker dan voorkómen." Ze stelt dat overgewicht erfelijk is, maar dat we het 'deels ook zelf doen'. De omgeving maakt het vaak moeilijk. Dat laatste maakt zij duidelijk met enkele aansprekende voorbeelden. Landelijk scoort Zaltbommel hoog waar het om obese (zwaarlijvigheid) gaat. Als goede initiatieven om obese te lijf te gaan, noemt de klinisch pedagoog de projecten 'Rivierenland in Balans' en 'Bommelerwaard beweegt'. Ze sluit haar betoog af met een serie tips over voeding en leefgewoonten.

Vervolgens neemt Koolhaas de microfoon over en richt zich tot de aanwezige raadsleden. "Ik nodig u uit op het podium te komen. Mensen uit het publiek die u iets te vertellen hebben kunnen naar u toegaan." Zo ontstaan korte gesprekken in een achttal groepjes. Nadat iedereen weer heeft plaatsgenomen in de zaal, vraagt de gespreksleider de raadsleden wat hen tijdens de gesprekken ter ore is gekomen. Enkele reacties.

Guus Krähe (raadslid PvdA): "Overgewicht is voor velen een belangrijk thema / Het is in de gemeente veelal gerelateerd aan armoede / Brede preventie is belangrijk / Op sportgebied zijn belabberde voorzieningen / In Nederhemert zou 'helemaal niks' zijn."

Geert Bok (raadslid SGP): "Relatie met werkbeleid / Geen werk, geen zinvolle tijdsbesteding, geen geld, verkeerd eten, gewichtstoename / oplossingen moeten worden gezocht in scholing en opvoeding."

Bert van 't Zelfde (raadslid ChristenUnie): "Kinderen vanuit school stimuleren meer aan sport te doen."

Om de discussie breder te trekken dan alleen problemen van overgewicht, brengt de gespreksleider meer relevante onderwerpen ter tafel. Centraal staat de vraag 'Hoe kijken we terug op het jeugdbeleid van de afgelopen jaren? En hoe kan het beter? Voorafgaand aan een plenair debat, praat men in groepjes van vier.

Tijdens het debat tekenen we de volgende uitspraken op.

Judith Pennings (Orion): "Ik denk dat we te weinig hebben samengewerkt. We hadden meer met de wijk moeten doen. Een gezamenlijk doel per wijk."

Hans van Gent (Praktijkschool De Brug): "Ik heb integraliteit gemist; samengaan van gemeente, onderwijs en verenigingsleven."

Malrou Hooijkaas (obs De Walsprong): "Onderwijs lijkt de oplossing voor alles. Voorschoolse en vroegschoolse educatie is in dat kader van groot belang."

Piet Derks (Sport Wijchen) geeft korte uiteenzetting van de manier waarop men betrokkenheid van jeugd bij sport in de gemeente Wijchen vergroot (zie www.sportwijchen.nl)

Thom Ummels (raadslid D66): "Ik heb goed geluisterd hoe ze de zaken in Wijchen aanpakken. Lijkt me een uitstekend voorbeeld voor Zaltbommel."

Dat laatste brengt het gesprek in een nieuwe richting. "Nieuwe ideeën met betrekking tot het jeugdbeleid in Zaltbommel voor de komende jaren. Dit keer wordt, voorafgaand aan het plenaire debat, gesproken in groepjes van vijf.

Hieronder een opsomming van uitspraken van deelnemers betreffende een veelheid van onderwerpen die de revue passeren.

'Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) moet een fysieke plek krijgen, bijvoorbeeld in een brede school. Dat bevordert de toegankelijkheid voor de inwoners en verbetert de onderlinge samenwerking van CJG-medewerkers. In gemeenten als Maasdriel en Lingewaal is dat ook.'

'Veel studenten hebben last van overgewicht door ongezond eten. Een kookcursus voor studenten kan verbetering brengen.'

'Het aanstellen van een combinatiefunctionaris is een goed plan, maar dat moet geen professional zijn, maar iemand uit het verenigingsleven.'

'Onderzoek heeft aangetoond dat slechts 15 procent van wat kinderen leren, op school gebeurt. De rest leren ze in hun sociale omgeving. De brede school wil daar graag een steentje aan bijdragen met activiteiten op het gebied van sport en cultuur, ook buiten schooltijd.'

'Cursussen opvoeden aan ouders zijn van groot belang voor de ontwikkeling van jongeren.'

'Ik ben gered door de fanfare. Ik groeide op in een klein dorp met een beperkt aanbod op cultuurgebied. De fanfare was een uitlaatklep voor mijn creativiteit en daardoor mijn redding. Hiermee wil ik het belang van culturele activiteiten, vooral in de kleine kernen, onderstrepen.'

'Leden van fanfarekorpsen moeten naar de scholen gaan om jongeren te werven.'

'Als politie moeten wij in contact komen met de hangjeugd. Een professionele jongerenwerker kan daarbij een belangrijke schakel zijn. Iemand die de straat op gaat om kennis te maken. Die missen we. Als we informatie over de jongeren hebben, kunnen we ook gemakkelijker achter de voordeur komen. Nu kennen we de jeugd niet goed genoeg.'

Aan het einde van de bijeenkomst stelt gespreksleider Koolhaas de aanwezigen de vraag 'Wat is de moraal van deze avond, samengevat in één zin?' Dat levert onder meer de volgende uitspraken met betrekking tot het nieuw op te stellen beleid op.

'Als een beleid niet integraal wordt uitgevoerd, is het niet goed.'

'We zien niets in eindeloze visies en beleidsplannen.'

'Een langetermijnvisie is van groot belang. Er moet niet te veel nieuw beleid worden opgesteld. Wat goed is, moeten we behouden. Je moet aan de lange termijn durven vasthouden.'

'Boeien, binden en behouden.'

'Samen van de eilandjes af en vooruit bewegen.'

'De samenwerking die bestaat ook zichtbaar maken; er gebeurt meer dan je denkt.'

'Er valt veel meer geld te halen van buiten de gemeente.'

Rond half tien sluit wethouder Ton van Balken de avond. Daarbij geeft hij een eerste reactie op wat tijdens de gesprekken naar voren is gekomen. "De aanpak in Wijchen vind ik interessant en ik wil daar graag meer over weten." Hij voelt zich aangesproken door de woorden 'behouden wat er is, en dat uitbouwen'. Ook het Centrum voor Jeugd en Gezin kan naar zijn mening verder worden uitgebouwd. "Ik heb vanavond weinig dingen gehoord die niet financieel haalbaar zijn", aldus de wethouder die zijn verhaal besluit met het onderstrepen van de rol van het onderwijs en die van de ouders waar het gaat over het welzijn van de jeugd.

